

893.962-1

გ - 829

საქართველოს მეცნიერებათა აკადემია
მოთა რესთაველის სახელობის
ქართული ლიტერატურის ინსტიტუტი

ნელუს წერილი უფლებითი

მარია გამარის სული პოპულარი

ღმისი ქართულ ლიტერატურაში

სპეციალობა: 10.01.01 — ქართული ლიტერატურა

ამცირებელი
ფილოლოგის მეცნიერებათა პარადაგიმის
სამეცნიერო სარისხის მოსამართებლად

თბილისი
1998

ნაშრომი შესრულებულია საქართველოს მეცნიერებათა
აკადემიის შოთა რუსთაველის სახელობის ქართული
ლიტერატურის ინსტიტუტის ქართულ-საზღვროგარეთული
ლიტერატურულ ურთიერთობათა განყოფილებაში

სამეცნიერო ხელმძღვანელი:
დავით ბესარიონის ქვემადმე — ფილოლოგის მეცნიერებათა
დოქტორი, პროფესორი, მეცნიერების
დამსახურებული მოღვაწე

ქადაგი:

ამავი ხილიამშე — ფილოლოგის მეცნიერებათა დოქტორი,
პროფესორი

ოფიციალური ობინებტება:

1. ზურაბ ჭარხალაშვილი — ფილოლოგის მეცნიერებათა
დოქტორი, პროფესორი
2. გრიгорი არშელაძე — ფილოლოგის მეცნიერებათა
დოქტორი, პროფესორი

წამყვანი ორგანიზაცია:

თბილისის ილია ჭავჭავაძის სახელობის დასავლურ
ენათა და გულტურათა სახელმწიფო ინსტიტუტი

დისერტაციის დაცვა შედგება 1998 წ. «23» «თეისტი»
«100» საათზე, შოთა რუსთაველის სახელობის მართული
ლიტერატურის მეცნიერების საღისმრთაცლი საპარა
(P 10 – 01. C. №3) სხდომაზე.

მისამართი: 380008, ქ. თბილისი, მ. კოსტაფას ქუჩა №5
დისერტაციის გაცნობა შეიძლება ქართული ლიტერატურის
ინსტიტუტის ბიბლიოთეკაში
ავტორეფერატი დაგზადნილია შემ წლის «20» «თეისტი»

სადისერტაციო საბჭოს სწავლული მდგრადი,
ფილოლოგის მეცნიერებათა დოქტორი

ი. ა. მარჯონიშვილი

ცაშრომის ზოგადი დანასიათება

თემის აქტუალობა და გამოყვლების მიზანი. 1827 წლის 31
იანვარს დიდი გოეთე წერდა: — „დადგა ხანა მსოფლიო
ლიტერატურისათ“ და ახლად ჩამოყალიბებული გერმანული
ლიტერატურისაგან, რომელმაც ლესინგის დიდ ძალისხმევით
ძლივს დააღწია თავი ფრანგული ლიტერატურის
ეპიკონობას, მთითხოვდა, რომ მას მსოფლიო
ლიტერატურული პროცესების სპეციფიკური
კანონზომიერების გათვალისწინებით წარემართა საკუთარი
ლიტერატურის განვითარება. ეს გონივრული მოთხოვნა
უნდა გაფრცელდეს და ვრცელდება კიდევ მსოფლიოს
ყველა დიდი და მცირე ერთს ლიტერატურულ ცხოვრებაზე.
ქართული ლიტერატურა თავისი განვითარების ყველა
ეტაპზე ცდილობდა მჭიდრო გულტურული ურთიერთობები
ჰქონოდა დასავლეთისა თუ აღმოსავლეთის ქვეყნების
ლიტერატურასთან. ამასთან დაკავშირებით აკადემიკოსი
კორნელი კეკელიძე აღნიშნავდა: — „ქართველი ხალხი
არასოდეს ყოფილა გულტურულად შემთხვევული, ის
ყოველთვის ქურსში იყო იმ მსოფლიო მნიშვნელობის
პრობლემებისა, რომელიც ამა თუ იმ დროს, ამა თუ იმ
ეპოქაში აღელვებდნენ კაცობრიობას. მას მტკიცე კავშირი
და ურთიერთობა ჰქონდა მოწინავე გულტურის
მასწავლებელ მრავალ ქვეყანასთან.“

ეფრობასთან გულტურულ-პოლიტიკური ურთიერთობის
სერიოზული ცდები ადრევე ჰქონდათ ქართველებს. პროფ.
დ. ლაშქარაძე ნაშრომში „ეპროპეზმის პრობლემა ქართულ
ლიტერატურაში“ ხაზგასმით გამოყოფს შემდეგ ფაქტებს:
თეომურაშ პირველის მიერ ნიკიფორე ირბაქის საგანგებო
წარგზავნას ეპროპეზმი, მოლიტიკურად უმნიშვნელო
შედეგი ჰქონდა, მაგრამ ქართულ-ეპროპელი გულტურული
ურთიერთობების თვალსაზრისით საკმარი
საყურადღებო

1. თეისტი ქ. მარჯონიშვილი — ეტოუდების ძეგლი ქართული ლიტერატურის
ისტორიიდან. გვ. 184, თბ., 1954, გ. I.